

ESBJERG

*Omdannelse af Kongensgade
August 2013*

INDHOLD

Vision	004
Esbjerg	006
Forslaget	008
Fortætning	010
Trafik	012
Borgernes gader	016
Belægning	024
Belysning	032
Inventar	040
Beplantning	048
Økonomi	050

VISION

Yes is more - Less is more

Begge udsagn er gældende for Esbjerg bymidte.

Dette forslag søger at skabe en solid ramme om et varierende og varieret byliv. Det betyder at der nogen steder skal trækkes fra og forenkles, mens der andre steder skal lægges til og skabes flere muligheder.

Dette forslags vision er at skabe en smuk og karakteristisk gågade som centrum for en levende bymidte.

Gaderne i bymidten er borgernes gader. I dette forslag betyder det, at borgerne indtager gaderne, involverer sig og har indflydelse på gaderne og rummene. Gader og pladser er aktive rum, basis for et varieret byliv.

Mere liv, mere grønt, flere oplevelser, flere butikker, flere specialiteter.

Byg på alle muligheder.

ESBJERG

Mange danske byer ligner hinanden, som de ligger der jævnt fordelt i landskabet. Selv om de gerne vil skille sig ud, og i borgernes bevidsthed også gør det, har byerne mange fælles træk og meget historie til fælles.

Sådan er det ikke helt med Esbjerg, byen har en særlig historie, som skiller sig ud fra flertallet af de danske byers historie.

Esbjergs egenart har altid været tæt forbundet med havet, vinden og bølgerne.

Havnen blev anlagt af staten i 1868 som erstatning for havnen i Altona, der var gået tabt i forbindelse med afslutningen af 2. Slesvigske krig i 1864. Herefter voksede byen hastigt og allerede i 1870 forelå den første byplan.

Esbjerg er en by i udvikling, en energimetropol, en undervisnings- og universitetsby, en internationalt orienteret by og meget andet, men helt grundlæggende er Esbjerg en by på kanten af vadehavet!

Denne særlige beliggenhed, klimaet, havet og blæsten vil altid være de grundlæggende bestanddele i Esbjergs særlige DNA.

FORSLAGET

Esbjerg har de seneste år gjort meget for at undersøge og blive klogere på hvad byens gågade kan og hvad man vil med den. Det kommer tydeligt til udtryk i denne konkurrences inspirerende program og alle dets bilag. Dette borgerengagement er utroligt værdifuldt, og det vil vi med dette forslag gerne understøtte og bygge videre på!

Esbjerg vil gerne have en borgergade. En borgergade er en gade som borgerne aktivt indtager og bruger, som inddrager folk og hvor borgerne har indflydelse. En gade som udvikler sig og forandrer sig alt efter borgernes brug, ønsker og behov.

Kongensgade er muligvis Danmarks længste gågade. Lige som i mange andre byer er gågaden og handlen i midtbyen under pres. De store dagligvarebutikker har for længst etableret sig i udkanten af byerne og specialbutikkerne har svært ved at etablere og konsolidere sig i bymidterne pga et spinkelt kundegrundlag.

Der skal mere end inventar og opholdsmuligheder til for at opretholde og udvikle en bymidte. Der skal folk til, det er mennesker som skaber liv - og handel!

Visualisering af krydset Kongensgade & Kirkegade

FORTÆTNING

I disse år er der en tydelig tendens til at folk søger mod byerne, både unge, som er uddannelsessøgende og midaldrende / ældre, som bytter parcelhuset og haven ud med en (penthouse-) lejlighed i byen. Esbjerg er både energimetropol, undervisnings- og universitetsby. Byen har alle muligheder for at have ikke blot en levende og velfungerende gågade, men en levende, varieret og spændende bymidte.

Vi mener at Esbjerg skal planlægge for en markant fortætning af bymidten med nye gode boliger, penthouselejligheder og ungdomsboliger for byens borgere og studerende, som med deres tilstedeværelse i bymidten vil medvirke til at skabe et varieret bymiljø, hvor det lokale liv vil befrugte bylivet. Der skal borgere til at befolke borgergaderne.

(Gen-)skabe gribyens karréstruktur. Fylde huller i strukturen med bygninger på 3-7 etager - særlige steder op til 12 etager. Bygningerne indeholder primært seniorboliger, ungdomsboliger, erhverv (stueetagen) og parkering (oppe eller nede)

Flere boliger = flere beboere = mere liv = mere attraktivt = flere butikker = mere liv

TRAFIK

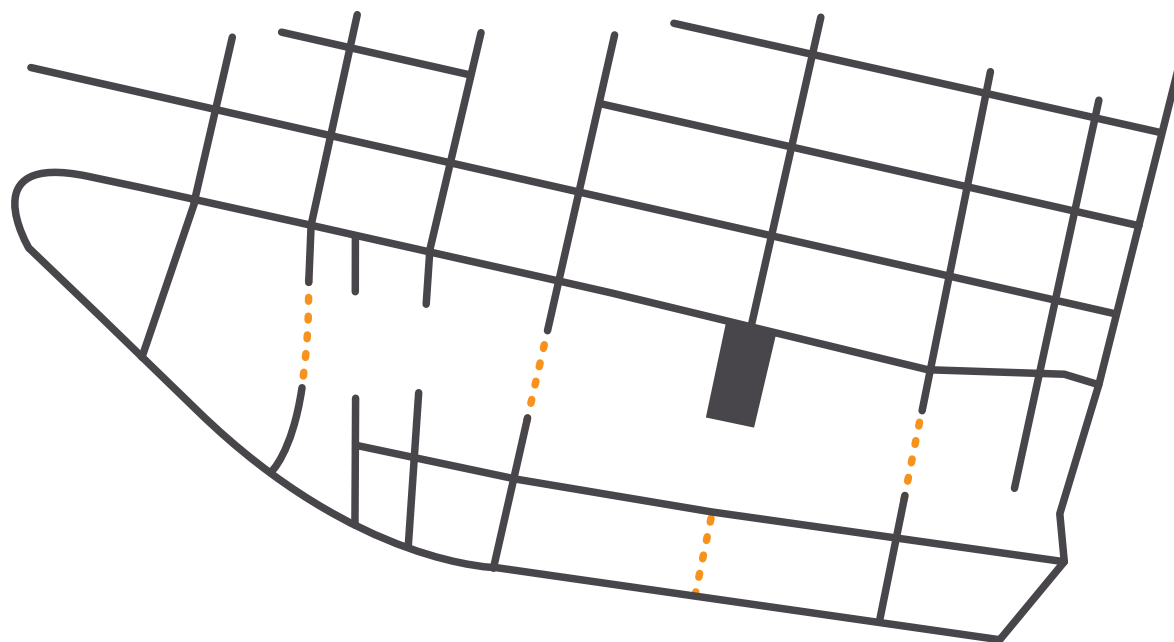

Et grid er i udgangspunktet et fleksibelt system, hvor mange veje kan være den korteste fra A til B. Det er også fleksibelt fordi man nemt finder en anden vej frem hvis en del af den planlagte rute skulle være blokeret. Når griddet ikke er ensrettet reduceres trafikken fordi man altid kan vælge den korteste rute, man undgår 'omvejskørsel'.

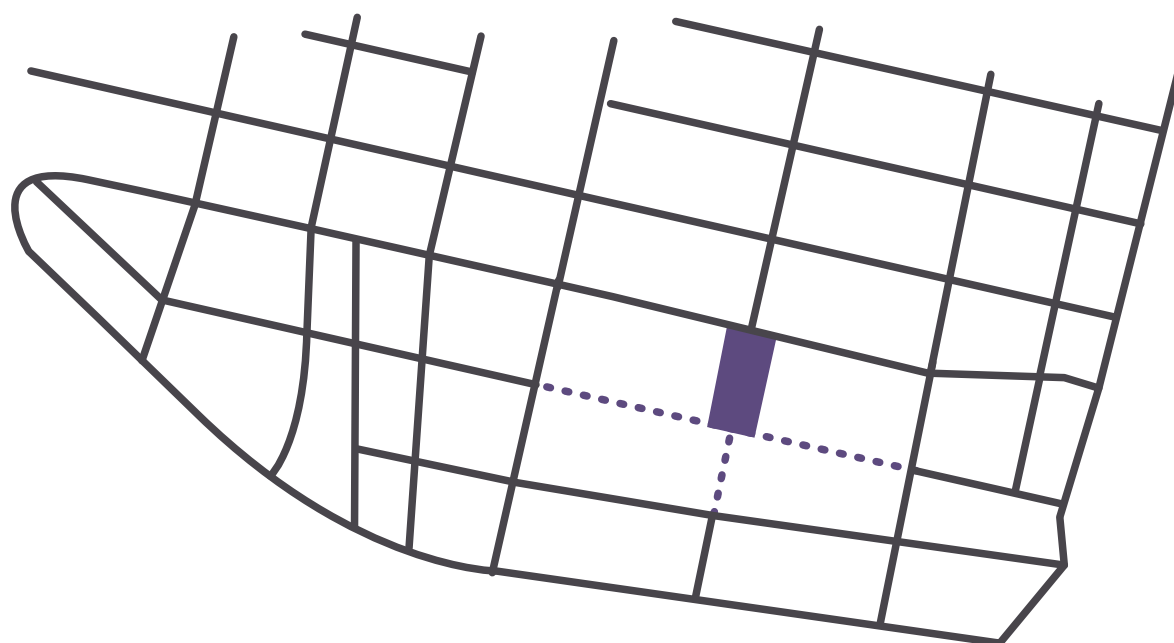
Dette forslag integrerer Kongensgade i gridsystemet, dels ved at tillade trafik på tværs af Kongensgade i alle kryds, dels ved at skabe mulighed for at tillade sivetrafik i selve Kongensgade.

Kun Torvet, Kongensgade fra Englandsgade til Kirkegade og Torvegade fra Torvet til Borgergade er helt traditionel gågade, hvor kun varekørsel er tilladt.

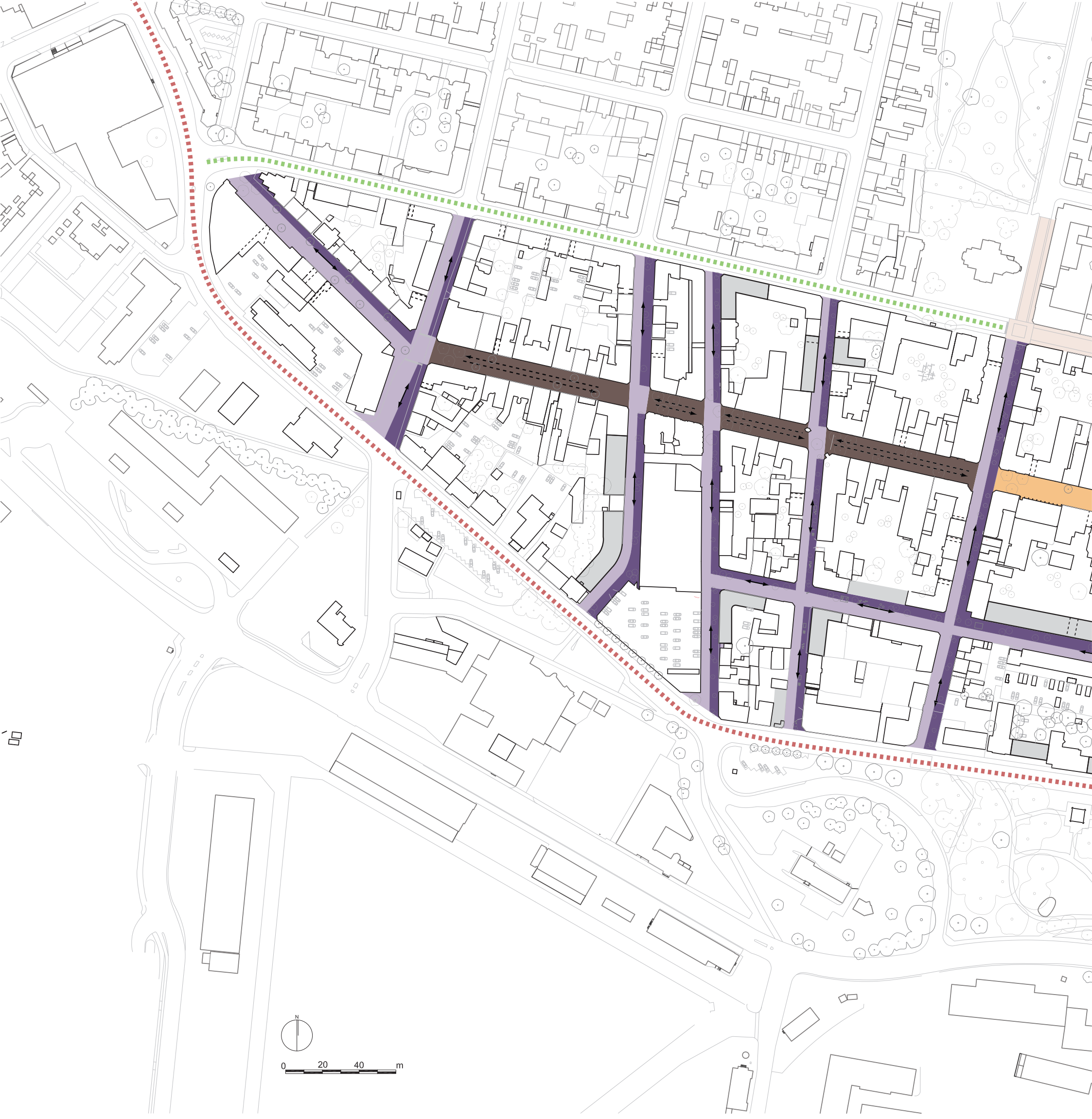
Kongensgades zoneopdeling er dimensioneret, så det er muligt at tillade dobbeltrettet trafik i midterzonen og parkering i inventarbåndene. Dette giver mulighed for en meget fleksibel brug af Kongensgade. Man kan tillade trafik og parkering i dele af gaden i vinterhalvåret, i butikkernes lukketid eller hvornår det kan medvirke til at understøtte bylivet i stille perioder.

Kongensgade er trafikalt taget ud af gridet, hvilket betyder ringere sammenhæng og fleksibilitet

Gridet er i sin natur fleksibelt. Gågaden indrettes så den er fleksibel i løbet af dagen, ugen, året . Den kan fungere som gågade med udstillingszone eller sivegade med parkering

	Borgergade med opholdszoner		Dobbeltrettet trafik
	Gågade med reguleret trafik		Tidspunktsbestemt trafik
	Gågade (varekørsel 6-10)		Byzone
	Eksisterende gågade		30 km/t zone

PERMANENT / MIDLERTIDIGT

På mulige byggefelter skabes midlertidige borgerparker eller borgerhaver. Dette sætter synligt gang i udviklingen, skaber grønne oaser og opholdsmuligheder indtil feltet bebygges, overfladeparkeringen fjernes og der skabes et permanent felles gårdrum i karréen.

BORGERNES GADER

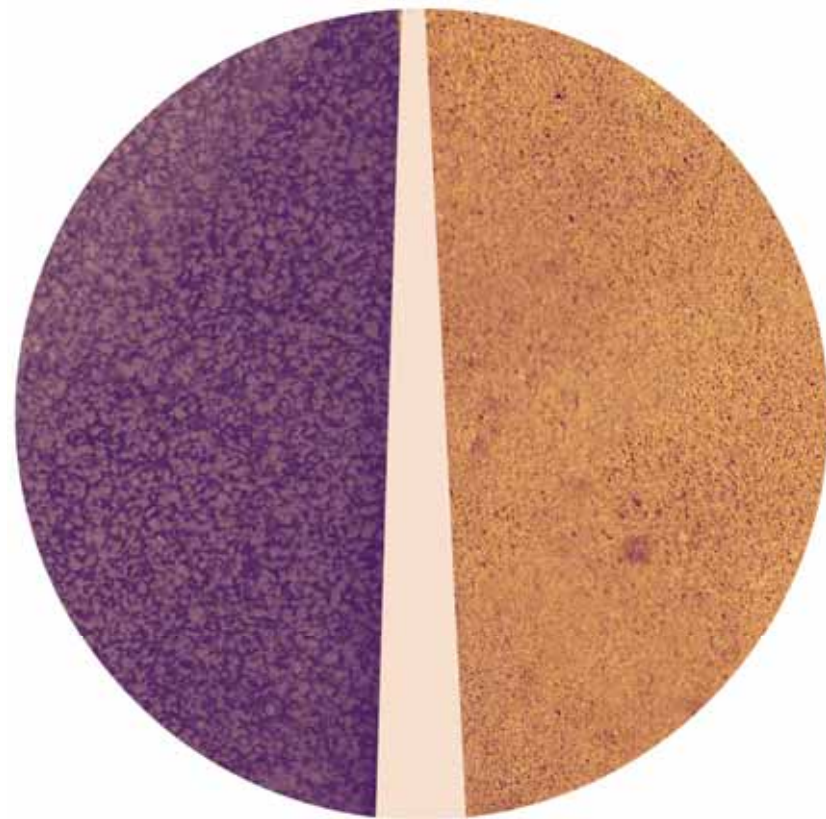
I programmet introduceres begrebet ”borgernes gade” for Kongensgade og sidegaderne i bymidten. I ét ord formulerer programmet dermed et meget inspirerende oplæg til en nytænkning af forskellige byrumsmiljøer som indbyder til byliv hele året.

Vores diskussioner og analyser har i høj grad taget udgangspunkt i at skabe en bymidte, hvor ”borgernes gade” realiseres gennem alle de ændringer, der skal gennemføres i stort og småt.

I dette forslag skelner vi mellem borgernes gågade og borbergaderne omkring gågaden. Kongensgade er en borbergade hvor der gøres bedre plads til byliv, ophold og aktiviteter, med butikslivet som den drivende kraft i bylivet.

Sidegaderne er borbergader hvor dagliglivet får plads til at udfolde sig i samspil med det butiksliv, cafémiljø og kulturliv som finder plads der.

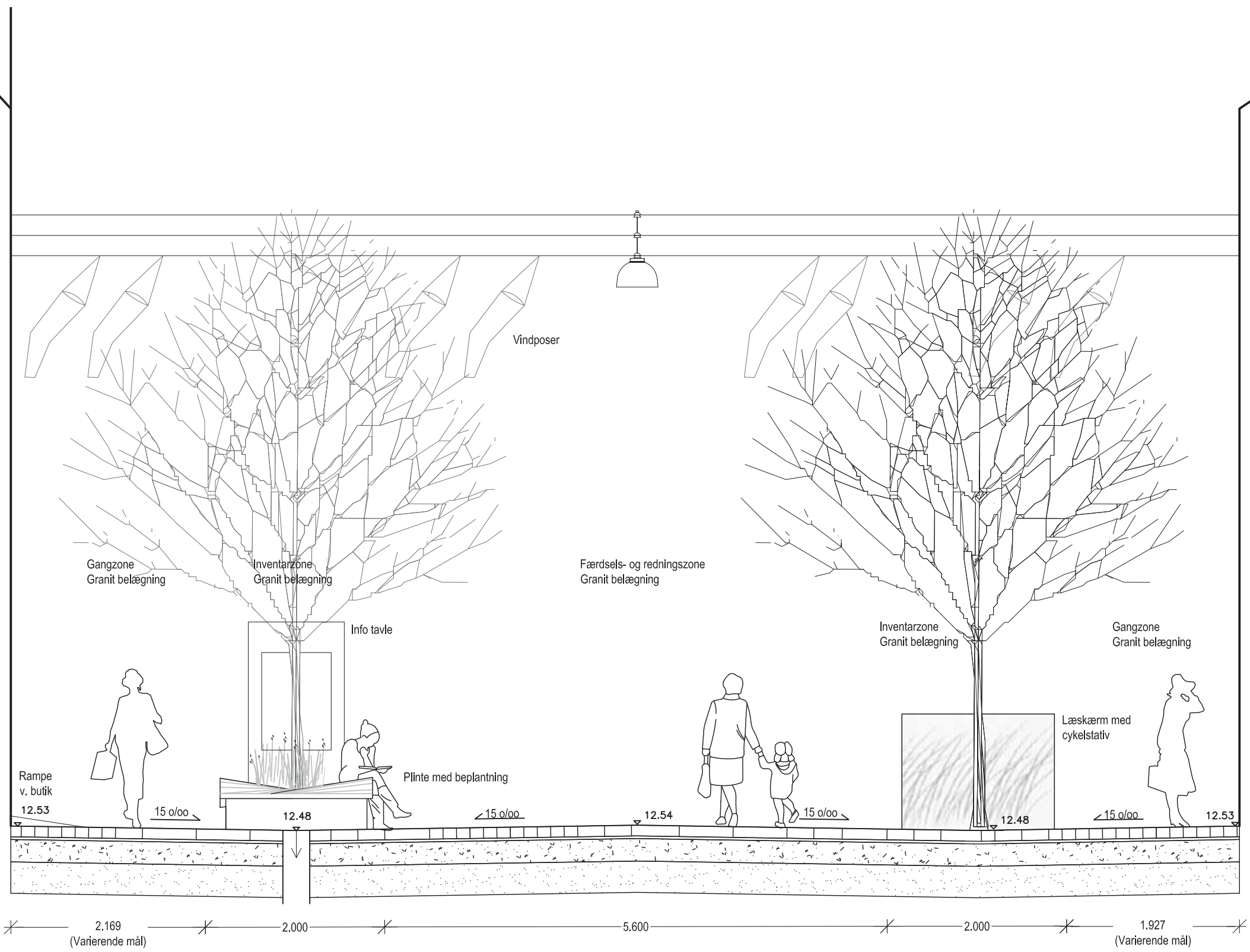
BORGERNES GÅGADE

Kongensgade skal løftes og gendannes som en attraktiv handelsgade med specialbutikker og kvalitetsbutikker, popup-butikker, udstillinger, gallerier, caféer. Her skal der ryddes op og forenkles, gågaden skal fremstå med egenart og karakter – så der bliver plads til både planlagte og spontane aktiviteter – uden at gågaden drukner i slagtilbud på stativer og europaller. Borgernes gågade kræver at der er plads – både til borgernes og butikkernes udfoldelser i byens rum.

Gaderummet forenkles, men det er fortsat symmetrisk opbygget med en trafik zone i midten, udstillings- og inventarzone på begge sider og en gangzone langs butiksfacaderne.

Den lange gågades belægning gøres til en lysere flade, fladen bredes ud og synliggøres mere ved at ordne og forfine møbleringen.

Gågaden brydes op i kortere enheder ved at markere de tværgående borgergaders krydsninger med Kongensgade. Dette gør orienteringen i gågaden tydeligere og gaden opleves ikke længere som nær så lang.

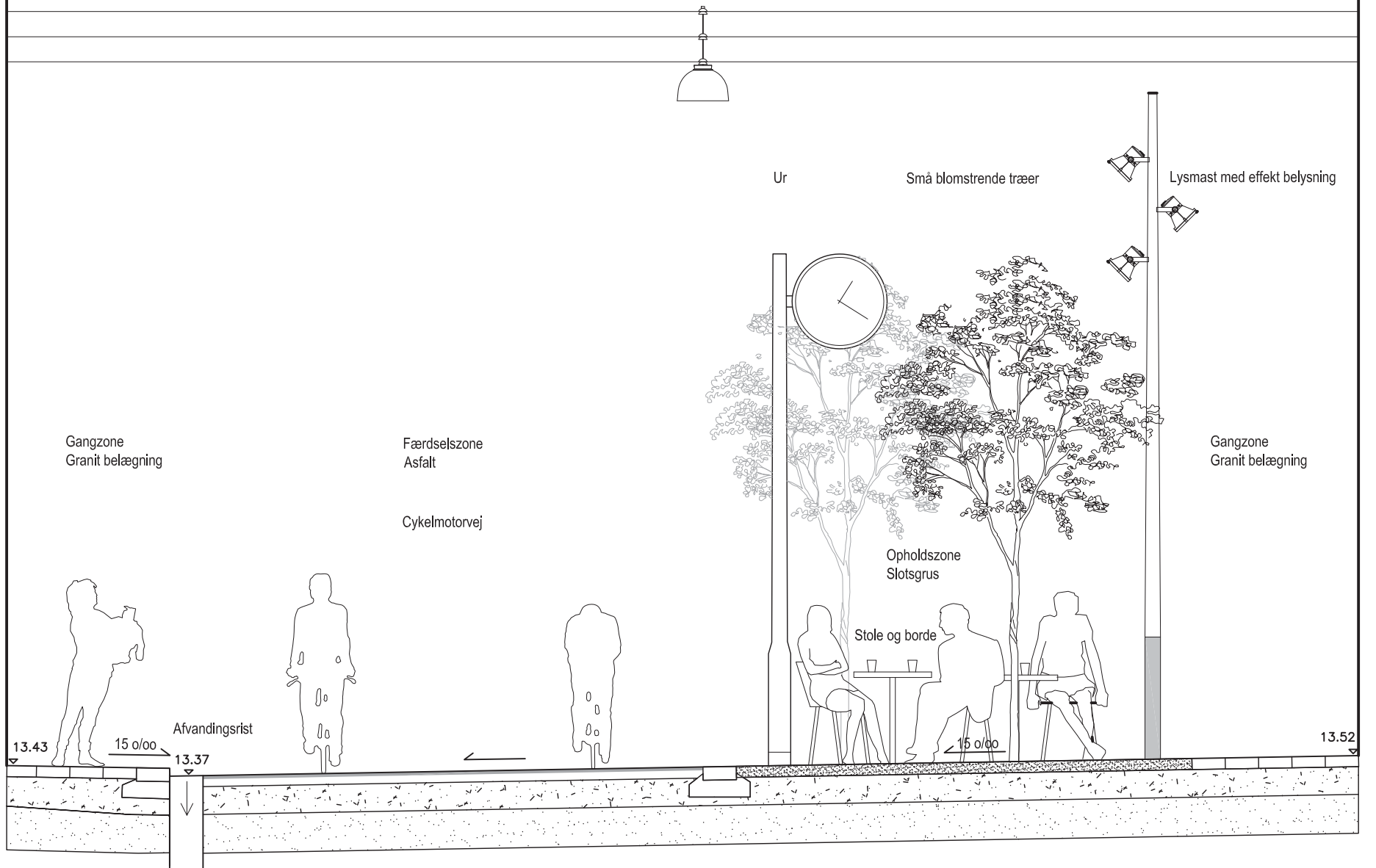
Tværsnit af Kongensgade AA
1:50

BORGERGADERNE

Bornergaderne har en enkel struktur med et fortov i begge sider, et kørespor i skyggesiden og et opholdsareal (en borgerzone) i varierende brede i den mest solrige side af gaderummet.

Borgerzonen er fleksibel, her er der ophold – det kan være udeservering knyttet til en café, legeplads eller mere uformelt et grill/picnic område eller et trædæk, som kan bruges som scene og dansegulv til gadefester, eller til at solbade en varm eftermiddag.

Trafikken siver stille og roligt igennem gaderne og gadernes asfaltflader kan indtages til leg og boldspil.

Tværsnit af Kirkegade_BB
1:50

BELÆGNING

Tidevandet strømmer ind over vadehavets sandbund og danner det smukkeste mønster af strømribber. Et bølget mønster af bakke og dale, lys og skygge, hvor himlen spejler sig i de fugtige dale.

Ribbernes retning er bestemt af strømretningen, mens afstanden mellem ribberne er afhængig af strømstyrke og sandkornenes størrelse. Alligevel er mønstret uendelig varieret og ribberne på evig vandring hen over havbunden.

Belægningen i Kongensgade er en fortolkning af dette mønster og refererer både til havet og vinden (som blæser gennem gaden), to kerne-bestanddele af Esbjergs særlige dna...

Det enkle motiv gennemføres nuanceret og raffineret ved at variere granitstenenes farve, størrelse, overflade - og belægningens fald.

Grundlæggende er der tre farvezoner som danner ribbemønstret i belægningen, en mørk i bunden af bølgeslagsmønstret, en mellemtone i ribbens skygge og en lys granit i ribbernes toppe. Hver farvezone er sammensat af 3 granittyper, hvis farvetoner ligger tæt op af hinanden. Den lyseste granit i den mørke zone går igen i mellemzonen og den lyseste granit her, går igen i den lyseste zone. Det sikrer variation og liv i den enkelte zone og en glidende overgang mellem zonerne.

I den mørke zone er stenene små, i mellemzonen har de samme brede, men er længere og i den lyse zone har stenene dobbelt brede.

De lyse sten er jetbrændte og har en glattere overflade end de mindre sten, som er mere groft behuggede. Det vil sige at ribbemønstrets toppe fremstår lyse og glatte mens bunden fremstår mørkere og mere ru.

Kongensgade anlægges ikke som en traditionel gågade, men som et lille stykke havbund. Eller som en sandstrand i blæst ...

AFVANDING

Gaden er ikke en rationel trafik- og afvandingsmaskine, med en subtil flade, hvor belægningsmønster og belægningens hældninger spiller sammen, så vandet samles og afledes som på en havbund, hvor tidevandet trækker sig tilbage. Når vandet trækker sig tilbage står det lidt vand tilbage i bunden af ribberne, her står det og reflektere lyset, mens det langsom siver væk og forsvinder.

Kongensgade har et naturligt længdefald, ved at variere hældningen på belægningen med 1, 2 eller 3 promilles forskel i faldet mod de mørke områder, dannes en levende overflade, hvor vandet samles og afledes fra de mørke områder, fra trugene i strømribberne. Det giver samtidig en ekstra dimension til belægningsmønstret og en smuk virkning, når vandet ligger lidt længere og reflektere lyset i 'bunden' af mønstret.

Kongensgades naturlige længdefald og antallet af brønde sikrer at vandet altid afledes. Trods de små variationer i hældningsgraderne.

Vand i borgerzonen og det tilstødende fortov nedsiver i grusarealet. Det øvrige vand (vegvandet) afledes traditionelt.

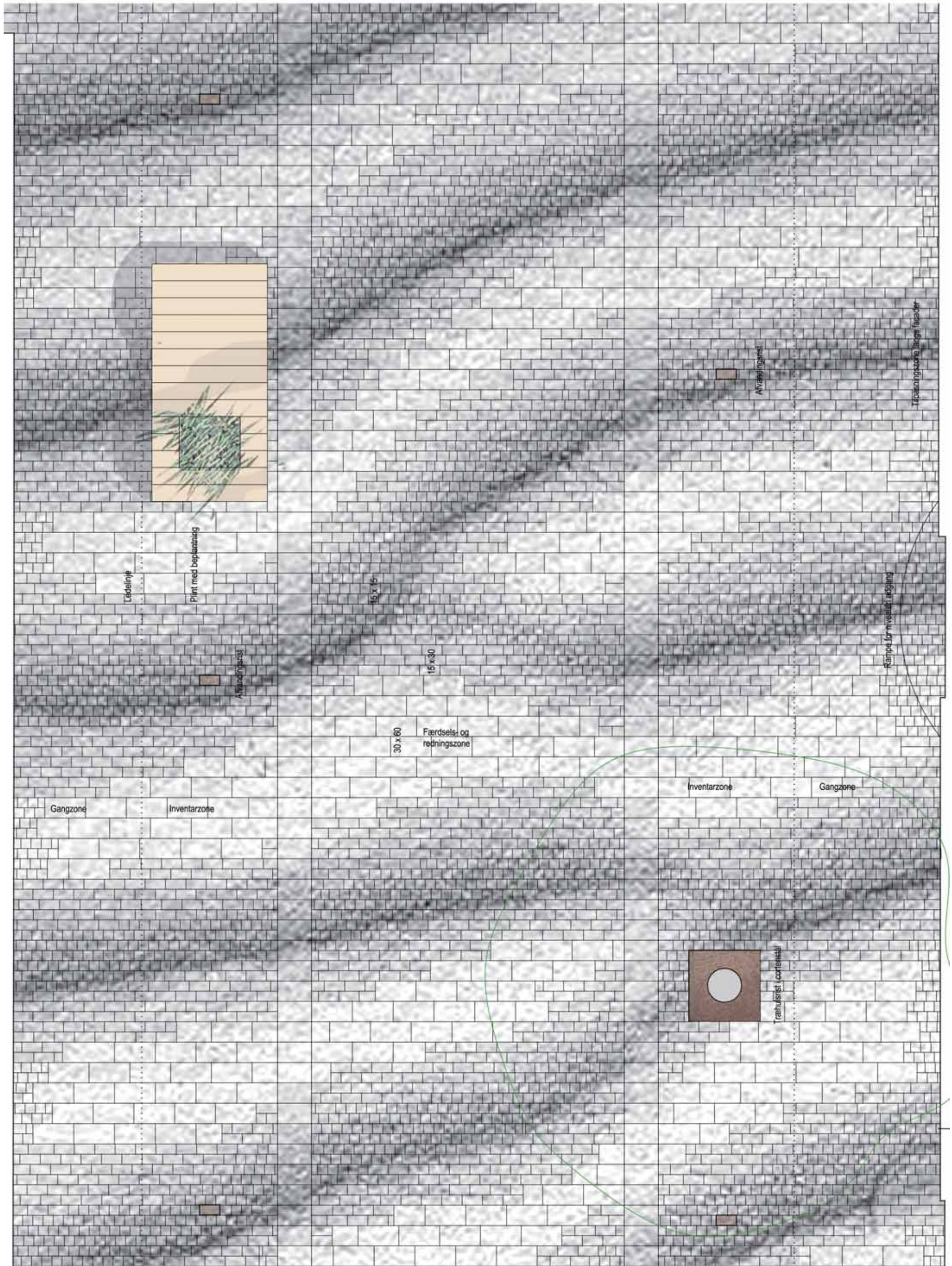
TILGÆNGELIGHED

I Kongensgade sikres niveaufri adgang til alle butikker. Hvor der i dag er trin løftes belægningen blødt op til indgangsniveauet. Dette tilpasses belægningens mønster af trug og toppe, så det altid er en lys top som løftes op til indgangen.

I sidegaderne, hvor pladsen er mere knap integreres ramper.

BORGERGADERNE

Belægningen i borgergaderne er slidstærk og robust. Fortov og kantsten er granit som i gågaden. Kørearealet er asfalt. I borgerzonen er grundbelægningen en fast grus, som slotsgrus, men der kan være felter af græs med små bakker, belægning eller trædæk alt efter hvad som bedst understøtter funktionen og brugen det pågældende sted.

Vadehavsfestival

12. September 2014

Visualisering af Kongensgade

BELYSNING

FORMÅL

Det overordnede formål med at etablere en ny belysning i Kongensgade er at tilføre byens vigtigste handlestrøg og sidegader et identitetsskabende visuelt udtryk og skabe intime og indbydende rum, der inviterer til ophold, leg og aktivitet.

Intentionen er at give mørketidens byrum tilbage til borgerne og skabe et visuelt miljø, der fokuserer på brugernes oplevelser og behov. Udover at sikre tryghed og god fremkommelighed skal belysningen i sig selv udgøre en attraktion og tilbyde visuelle oplevelser og æstetiske tableauer for den, der færdes i området.

Belysningen er planlagt i en helhedsorienteret ramme, der sikrer god balance mellem funktion, æstetik og miljø. Således er det en forudsætning, at anlæggene kan indgå i en normal professionel driftsstruktur og at der anvendes de løsninger, der mest effektivt løser den enkelte belysningsopgave. Det er ligeledes afgørende, at anlæggene også i dagtiden fremtræder æstetiske og veltilpassede, så de positivt bidrager til områdets udtryk.

GRUNDLAG

For at sikre den helhedsorienterede tilgang er belysningen planlagt ud fra tre grundlæggende principper:

Det Sociale princip

Der skal sikre at belysningen er planlagt med sigte på at facilitere social interaktion, skabe intime rum i en human skala og understøtte god livskvalitet for byens borgere.

Det Nordiske princip

Der skal sikre at både belysning og belysningsanlæg er i balance med arkitekturen og det omgivende miljø og at klassiske dyder i nordisk designforståelse som enkelhed, stringens og kvalitet er indarbejdet i belysningen

Det Scenografiske princip

Der har til formål at tilføre byrummene en rumlig og identitetsskabende dimension og integrere visuelle oplevelser i områdets belysning hvor det er muligt og ønskværdigt.

KONCEPT

Belysningen i Kongensgade er opbygget af en række forskellige lyssætninger, der skaber et sammenhængende visuelt miljø med god forbindelse til byrummenes arkitektoniske fremtræden og områdets udtryk og funktionaliteter. Ydermere skaber belysningen forbindelse til både kultur, landskab og det maritime miljø. Alle belysninger sigter mod at gøre Kongensgade med sidegader til et rart sted at opholde sig – et sted der opleves spændende og indbydende for alle typer af brugere, borgere og besøgende.

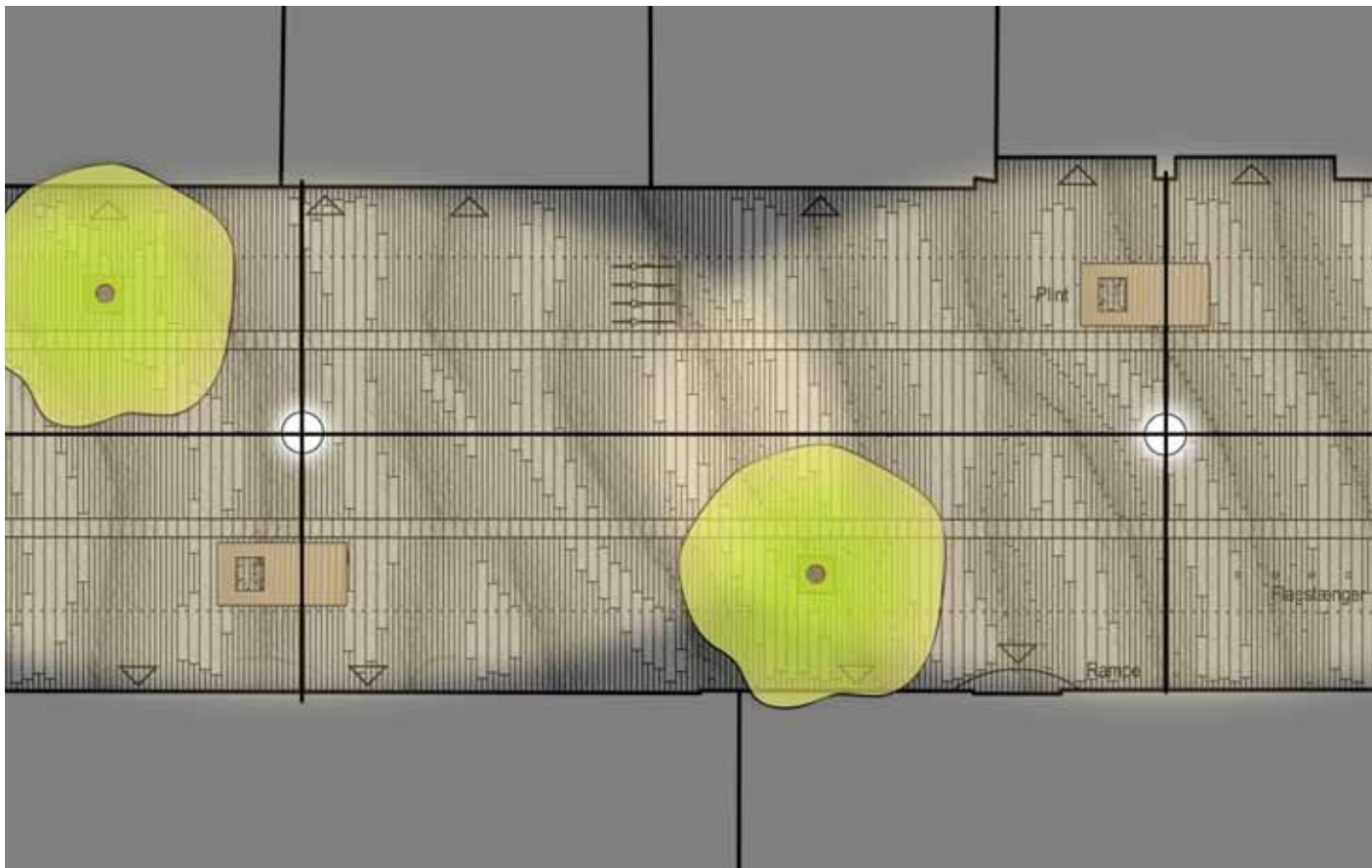
FUNKTIONSBELYSNING

Det foreslås at etablere en wirehængt funktionsbelysning i Kongensgade bestykket med LED armaturer med opalt armaturhus. Det vil dels sikre en meget jævn og veltilpasset funktionsbelysning på belægningen og dels skabe en rumlig markering af gadens forløb. Der skal anvendes LED lyskilder med en varm hvid lysfarve og gode farvegengivende egenskaber, således at gadeforløbet opleves trygt, velbelyst og imødekommende. Ved at ophænge funktionsbelysningen i wire frigøres den plads i gaderummet, der i dag optages af masterne. Dette udvider den mulige brug af gaderummet og øger fleksibiliteten.

I sidegaderne bevares de eksisterende wirehængte Københavnerarmaturer som den grundlæggende funktionsbelysning. Denne suppleres af en maste-baseret multifunktionsløsning i sidegadernes aktivitets- og rekreationszoner, som både varetager funktionsbelysningen såvel som de rumskabende og scenografiske lyssætninger.

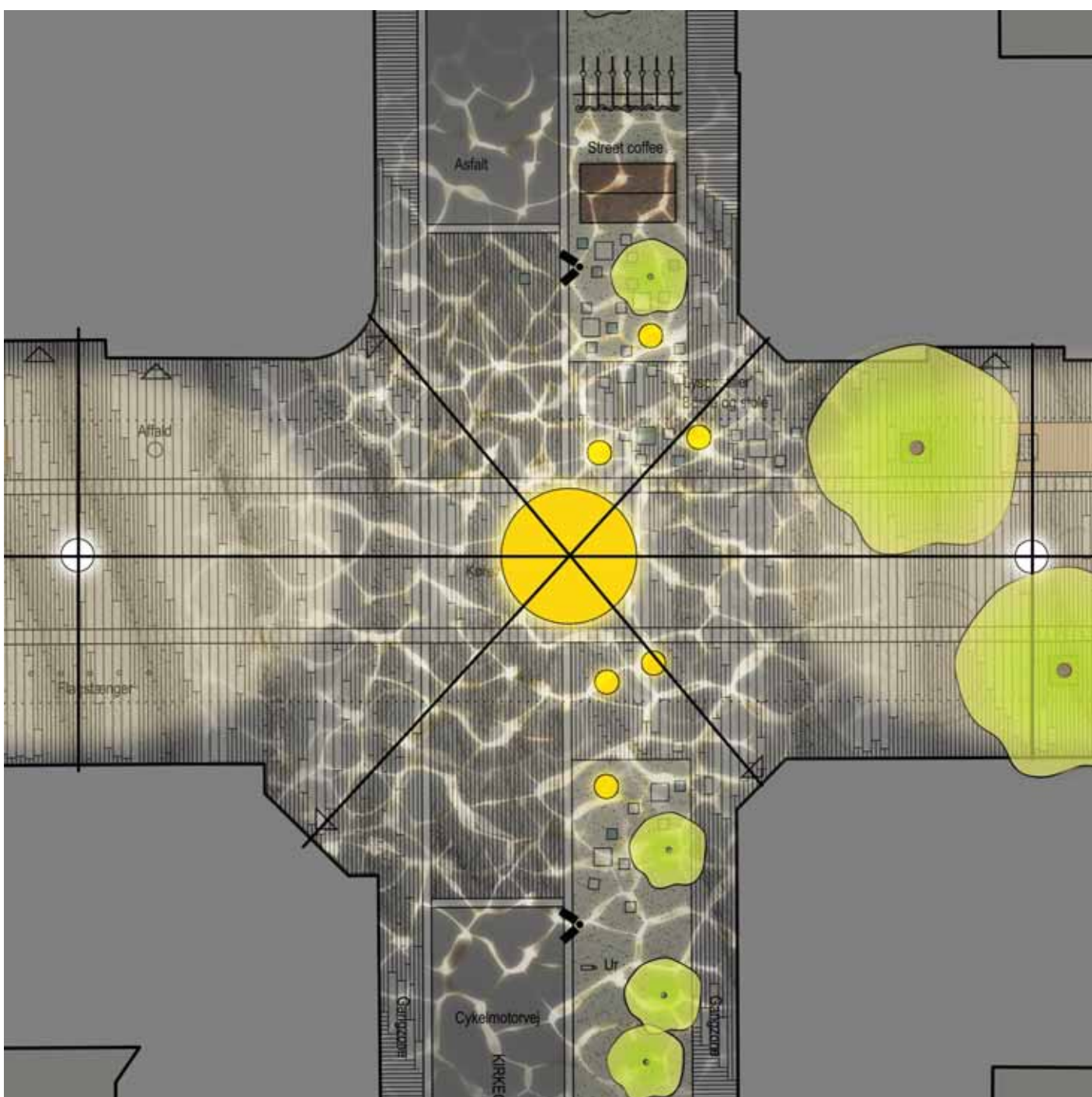
RUMSKABENDE BELYSNING

For at sikre god rumlighed og skabe variation i gaderummene belyses udvalgte træer og trægrupper samt espalier og læskærme fra armaturer nedfældet i belægningen. Disse vertikale belysninger tilfører intimitet og varme til gaderummene og er en vigtig del af den samlede belysning. Belysningen er planlagt med brug af armaturer med dybtsiddende lyskilde og god blændingsafskærmning for at undgå spildlys og generende lysvirkninger i de smalle gaderum. De anvendte armaturer har en meget høj IP rating, der sikrer gode driftsforhold.

KONGENSGADE

*Funktionsbelysning: Wireophængte Københavnerarmaturer med LED lyskilde og opaliseret armaturbus, som oplyses svagt indefra.
Rumskabende belysning: Belysning af udvalgte træer med nedgravningsarmaturer.*

KRYDS

Funktionsbelysning samt identitetsskabende lysætning: Ekstra stort Københavnerarmatur med opaliseret armaturbus i en tilpasset farvetone. I armaturbus integreres gobo-projektører som projicerer et lysmønster på belægningen. I sidegaderne udvides gobo belysningen med gobo-projektører monteret på master.

SOCIALE LYSSÆTNINGER

For at stimulere til social interaktion og facilitere brugen af gaderummene efter mørkets frembrud belyses opholdsarealer, udeservering samt lege og opholdsarealer med lyssætninger tilpasset de enkelte områders funktion og udtryk

Opholdsarealer med sofaer, bænke og plinte belyses med et tilpasset lys/skygge mønster med reference til vandreflektioner. Disse lyssætninger skaber et meget behageligt visuelt miljø og forbinder opholdsarealerne i sidegaderne med temaet fra belægningen i Kongensgade og belysningen i krydsene.

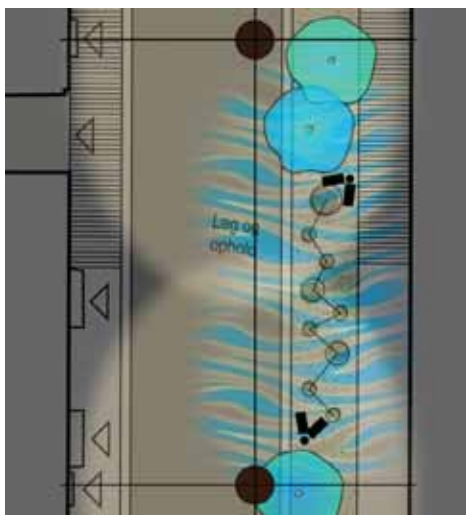
Ved udeserveringer, småbørnslegepladser og områder med grafik og leg på asfalt foretages belysningen med en varm og blød spotbelysning fra masterne placeret i de rekreative zoner. Denne belysning skaber en fremhævelse af disse områder og understøtter deres funktion som attraktive opholdszoner.

På lege- og opholdszonerne med redskaber foretages belysningen med farvet lys for at skabe små nedslag af iscenesættelse og fremhæve disse som steder der indbyder til leg. Det farvede lys vil fungere som en attraktion i sig selv og markere deres placering i gaderummet.

IDENTITETSSKABENDE LYSSÆTNINGER

For at skabe en markant fremhævelse af de steder på Kongensgade, hvor "borgergaderne" krydser, markeres disse krydsninger med et ekstra stort Københavnerarmatur med Opalt armaturhus i en markant farvetone tilpasset byinventaret. På den måde vil man på afstand kunne aflæse hvor der findes attraktive sidegader med mulighed for ophold, leg og rekreation. Fra de store armaturer projiceres lysmønstre med reference til vandreflektioner ned på belægningen i selve krydset. Det tilfører et poetisk og markant udtryk med reference til belægningsmønstre og byens maritime tilknytning.

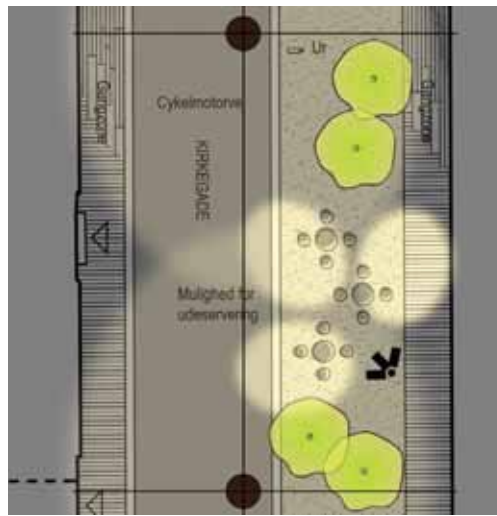
For at skabe en vertikal markering af krydsene i human skala introduceres lysende siddelementer i et randomiseret mønster omkring selve krydset. De lysende siddelementer fremtræder i en tilpasset farvetone, der korresponderer med det store ophængte københavnerarmatur. Tilsammen skaber de en flot markering af krydsenes placering, der tydeligt differentierer sig fra den generelle funktionsbelysning.

OPHOLD OG LEG

Funktionsbelysning: Eksisterende belysning med wireophængte Københavnerarmaturer.
Social lyssætning: Farvet belysning/gobo belysning for ophold- og legeareal fra mastemonterede projektører.

Rumskabende belysning: Farvet belysning af udvalgte træer med nedgravningsarmaturer, afstemt med den identitetsskabende lyssætning.

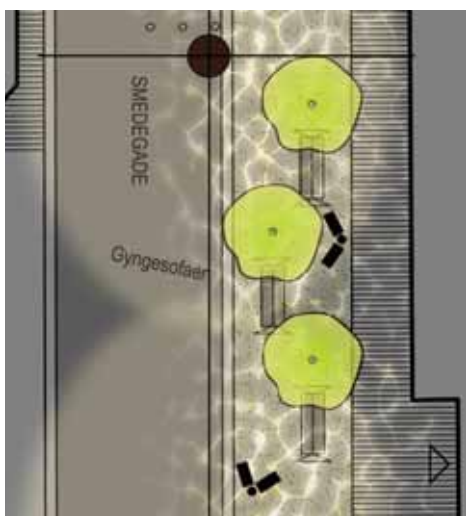

UDESERVERING

Funktionsbelysning: Eksisterende belysning med wireophængte Københavnerarmaturer.

Social lyssætning: Blød spotbelysning fra master.

Rumskabende belysning: Belysning af udvalgte træer med nedgravningsarmaturer.

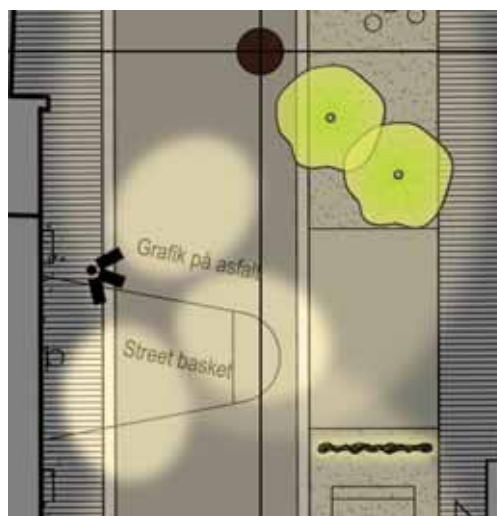

OPHOLDSAREALER

Funktionsbelysning: Eksisterende belysning med wireophængte Københavnerarmaturer.

Social lyssætning: Gobo belysning, afstemt med gobo belysningen i krydsene.

Rumskabende belysning: Belysning af udvalgte træer med nedgravningsarmaturer.

GRAFIK

Funktionsbelysning: Eksisterende belysning med wireophængte Københavnerarmaturer.

Social lyssætning: Blød spotbelysning fra master.

Rumskabende belysning: Belysning af udvalgte træer med nedgravningsarmaturer. Vertikal belysning af læskærm.

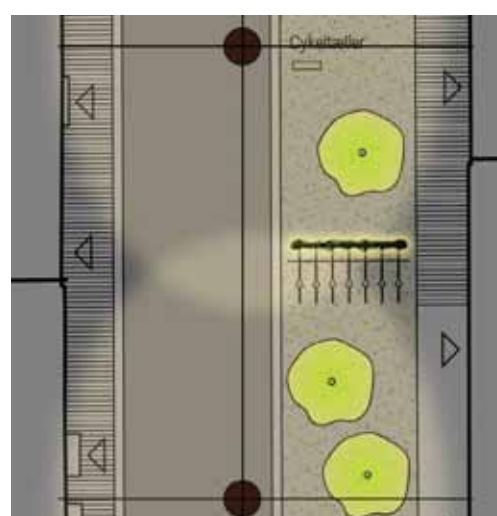

SMÅBØRNSLEGEPLADS

Funktionsbelysning: Eksisterende belysning med wireophængte Københavnerarmaturer.

Social lyssætning: Blød spotbelysning fra master.

Rumskabende belysning: Belysning af udvalgte træer med nedgravningsarmaturer.

CYKELPARKERING

Funktionsbelysning: Eksisterende belysning med wireophængte Københavnerarmaturer.

Rumskabende belysning: Belysning af udvalgte træer med nedgravningsarmaturer. Vertikal belysning af læskærm.

INVENTAR

Inventaret i Kongensgade består af to typer inventar; *kommercielt inventar* og *ikke-kommercielt inventar*. Til kommercielt inventar, der er butikernes udstillingsinventar, udvælges et eksisterende designsystem som sikrer ensartethed i gågadens udstillingszone hvad enten der udstilles tøj, legetøj, bøger eller noget helt andet. Det ikke-kommercielle inventar er borgernes inventar og skal fungere i gågaden både i og uden for butikernes åbningstider. Dette inventar tilpasses og designes specifikt til Kongensgade

INVENTAR

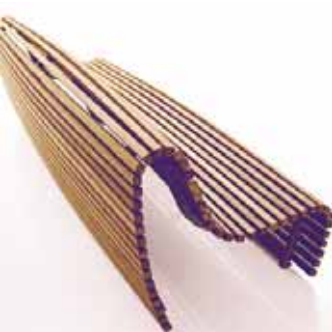

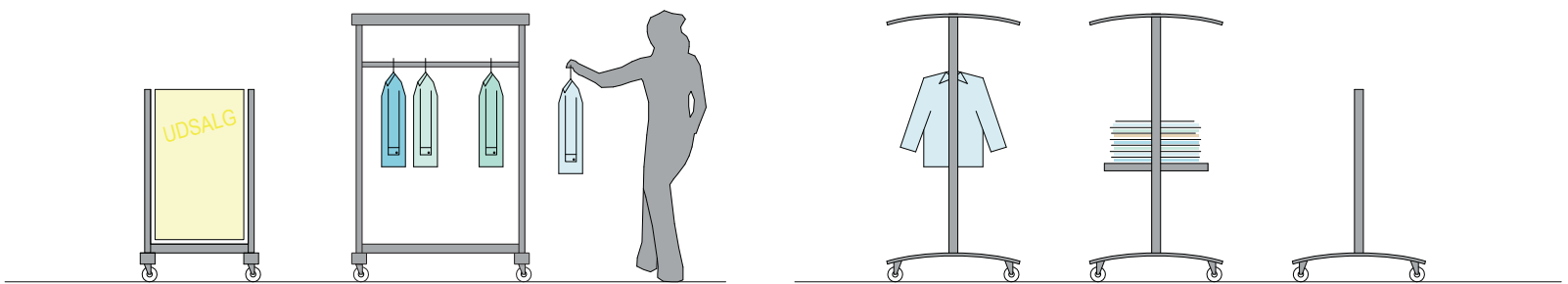
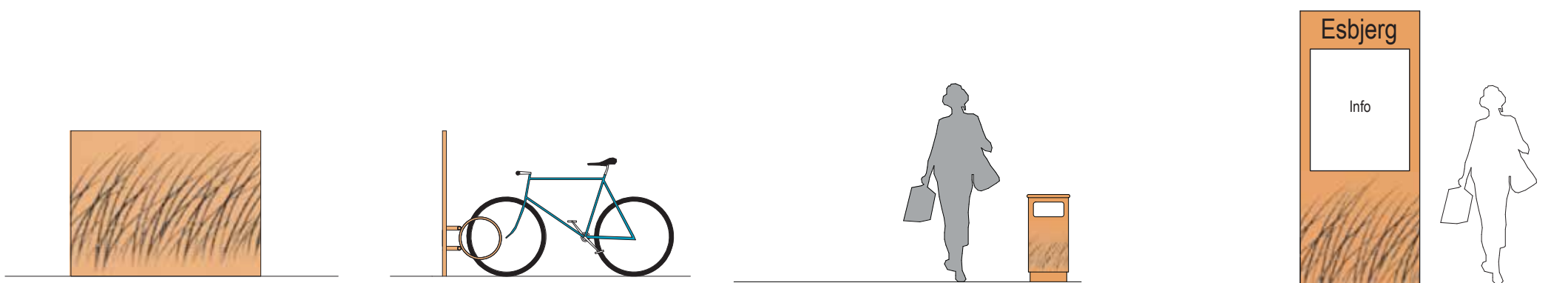
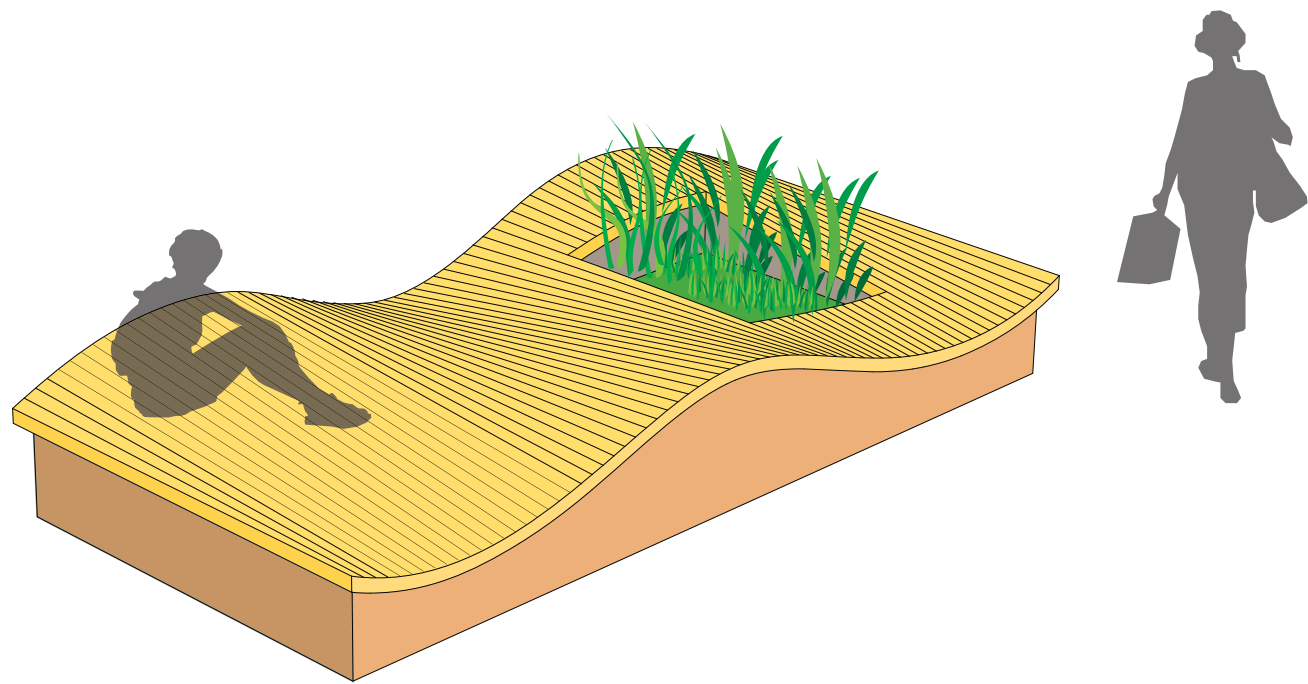
Det kommercielle inventar består af en serie af:

- Et siddeelement med beplantning
- Et cykelstativ med læskærm
- En affaldskurv
- En infostander
- Et gadestativ

Siddeelementet er en stor bølget træflade, slebet rund og blød. Integreret i træfladen er et stort frodigt plantebed. Elementets ene side er udformet som en traditionel bæk med håndliste og rygstøtte, hvor man kan sidde med beplantningen i ryggen. Resten af møblet kan man sidde på kanten af, ligge på, sidde på eller optræde på.

Cykelstativ, affaldskurv og infostander er cortenstål med motiv af hjelme/marehalm.

I borgergaderne er inventaret mere varieret, her skal mange forskellige funktioner, aktiviteter og muligheder tilgodeses. Her er både udeservering, legepladser og mere uformelle steder, som blot venter på at blive indtaget. Der er nogle enkle genkendelige elementer, som går igen og giver inventaret karakter på tværs af alle specialelementerne. Som følger:

1. Et espalier med cykelparkering
2. En stol
3. Et lysende siddeelement.

På disse elementer er der farve og lyseffekter.

Espalieret har stolper af lakeret stålrør og sprosler af rustfrit stål

Stolen er en standardstol i en særlige Esbjerg-farver. Denne stol hører principielt til i borgergaderne og hvor borgergaderne krydser Kongensgade, men kan brede sig længere ud i Kongensgade bestemt af borgere og butiksdrivendes behov.

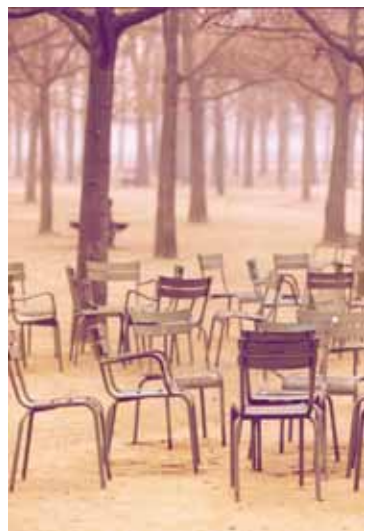
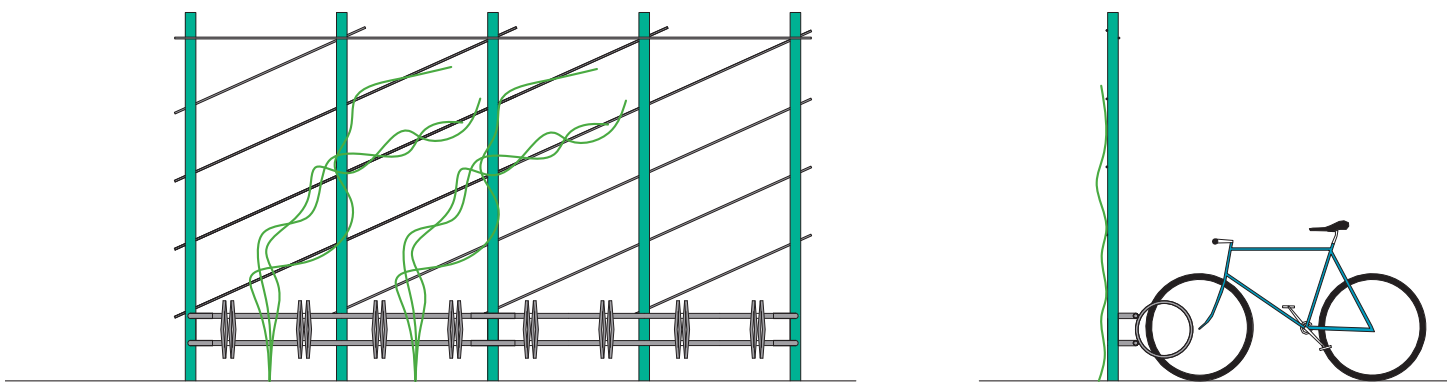
Det lysende siddeelement er en gylden glasfiberskal, svagt oplyst indefra. Elementet ligger ned gennem borgergaderne – i en gade som runde ravklumper – hver gade sin farve, fortættet omkring krydsningspunkterne med Kongensgade.

Yderligere specialelementer:

- Hængesofa
- Cykelpumpestander
- Dansegulv
- Elementer med tagvand
- Trafikkegle (kan flyttes ved håndkraft, indikerer at brugerne af gaden gerne vil forstyrres mindst muligt i dag / aften fordi der er et arrangement i gaden (Østersfestival, Smedegade for Mangfoldighed, Esbjerg cykeldag...))
- Legepladsinventar, mål, kegler og lignende

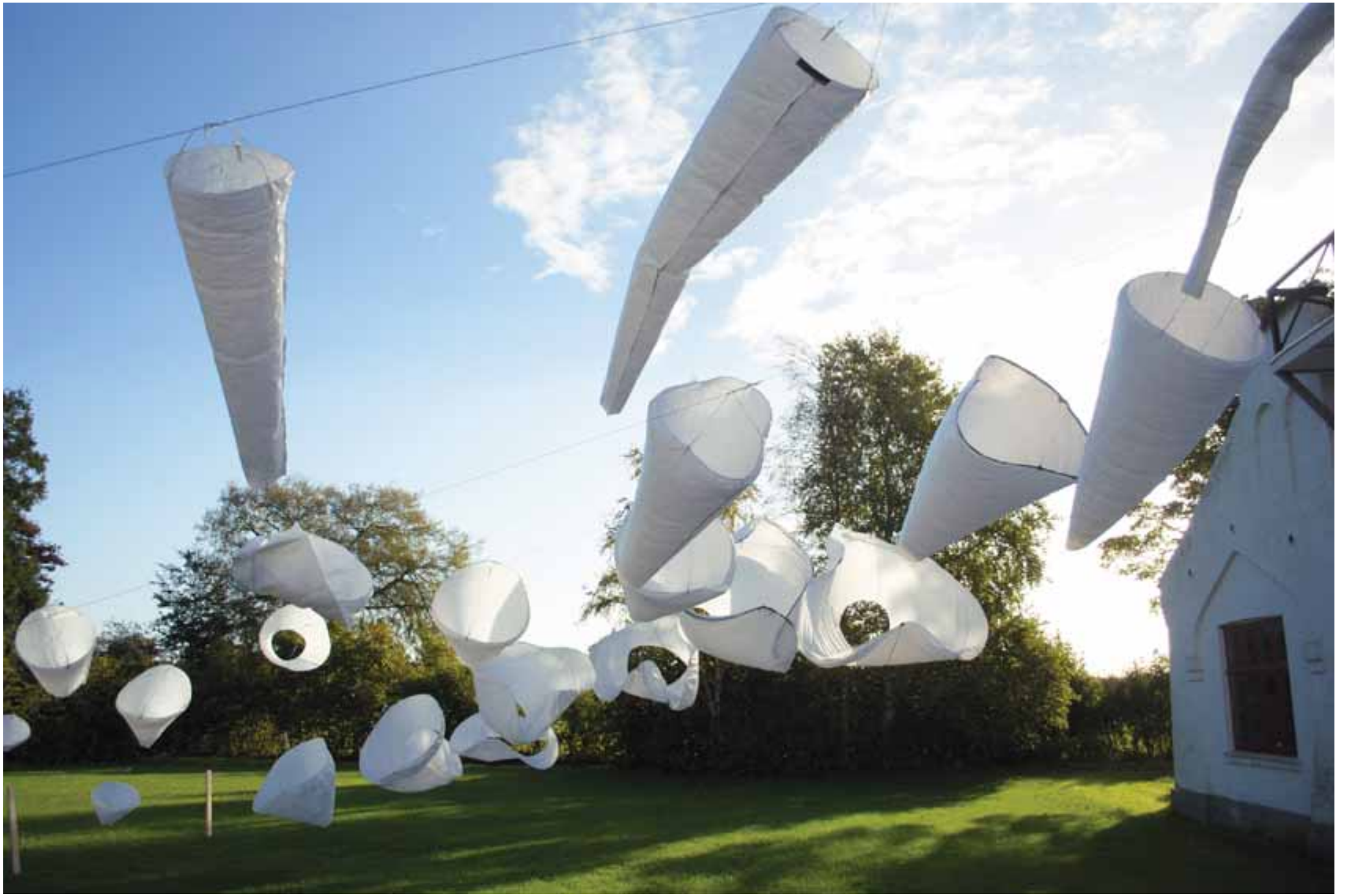
Egnet eksisterende inventar fra både gågaden og sidegaderne kan genbruges.

Ved særlige lejligheder kan der hænges hvide vindposer i gågadens nye wiresystem, dette er en smuk gestus og synliggørelse af den karakteristiske vind i gågaden – en reference til strøm- eller vindribberne i belægningen.

Den eksisterende julebelysning i Kongensgade genfortolkes og genbruges, tilpasset den nye belysning. I borgergaderne pyntes op med lyserøde eller hvide lyskæder i alle træer.

BEPLANTNING

Den eksisterende beplantning suppleres i Kongensgade med flere egetræer. Egetræerne har vist at de fungerer godt som bytræer, er karakterfulde og stærke. De modstår og bryder vinden, desuden tåler de beskæring og en vis belastning i rodzonen.

Egetræerne danner en markant beplantning i gågadens forløb. I vestenden af hver gågadestrækning fortættes beplantningen. Dette danner ryg for opholdsområderne i krydsene og bryder vinden.

I de store træplinte plantes frodige græsser og blomstrende stauder, tæt og vildt.

I sidegaderne plantes mindre, blomstrende træer, som understreger den mindre skala i disse gader. De små træer er indbydende at sidde omkring, under eller i skygge af. Paradisæbler, tjørn, røn, kirsebær er blandt valgmulighederne når der skal etableres en artsrig og varieret beplantning i gaderne.

I espaliererne vokser forskellige stedsegrønne og blomstrende slyngplanter.

Hvor lukkede facader, som Føtex-facaden i Smedegade, tillader det og ikke bruges til boldspil, kunst eller lys, begrønnes facaderne.

ØKONOMI

ALT inden for den i konkurrence materialet angivne første etape er medtaget. Det betyder at dele af sidegaderne er med i det følgende overslag. Projektet fungerer fuldt ud allerede ved realiseringen af første etape – uden at være afhængig af den viste omlægning uden for første etape. Den øvrige del af projektet kan udvikles og anlægges i takt med, at der bliver behov for det. Omlægningen af sidegaderne vil naturligt 'vokse' ud fra gågaden, men hvilken sidegade der anlægges først og i hvilket omfang er uden betydning.

- Der er regnet med 25 cm nyt stabilgrus i hele første etape.
- Der er regnet med 35 cm nyt bundsikringsmateriale i hele første etape.
- Det er højest sandsynligt at store dele af bunden kan genbruges og at udgiften til bundsikringsmateriale kan reduceres.
- Udstillingsmøbler i gågaden anses for at være butikkens ejendom og er ikke med i overslaget.

Kongensgade, Etape 1		Ramme 10.080.000		3.775 m2		
	mængde	kr./enh.	pris	Postsum Sandsynlig	Postsum Minimum	Postsum Maksimum
100 Teknisk rådgivning og bistand						
14 % af anlægsudgifter	%	14	10.080.000	1.237.895		
				1.240.000	1.000.000	1.500.000
Anlægsudgifter:						
200 Byggepladsindretning og drift						
6 % af anlægsudgifter	%	6	8.842.105	530.526		
				530.000	300.000	800.000
300 Rydning og jordarbejder						
Rydning				50.000		
Opbrydning og bortkørsel	m3	2.800	100	280.000		
				330.000	100.000	500.000
400 Jordarbejder						
Stabilgrus	m3	940	250	235.000		
Bundsikring	m3	1.300	120	156.000		
				390.000	200.000	750.000
500 Belægningsarbejder						
Granit belægning, Kongensgade og fortove	m2	3.125	1.000	3.125.000		
Asfaltbelægning i sidegader	m2	370	450	166.500		
Slotsgrus i Borgergader	m2	280	50	14.000		
Grafik	sum	1	20.000	20.000		
				3.325.500	2.500.000	4.500.000
600 Afvanding						
Nye nedløbsbrønde	stk	40	2.500	100.000		
Diverse nye ledninger	lmb	200	300	60.000		
Diverse omlægninger og elarbejder				250.000		
				410.000	200.000	600.000
700 Inventar og udstyr						
Kongensgade						
Træplinte	stk	7	45.000	315.000		
Affaldskurve	stk	4	5.000	20.000		
Læskærm m cykelparkering	stk	6	20.000	120.000		
Infotavler	stk	1	10.000	10.000		
Flagstangshuller	stk	5	1.000	5.000		
Træhulsrister	stk	14	5.000	70.000		
Sidegaderne						
Lyspastiller	stk	18	8.000	144.000		
Stole	stk	60	1.000	60.000		
borde	stk	14	5.000	70.000		
Espalier m cykelparkering	stk	5	20.000	100.000		
cykelur	stk	1	15.000	15.000		
gyngesofa	stk	3	25.000	75.000		
				1.000.000	200.000	750.000
800 Belysning						
wireophængte Københavnerarmature	stk	6	20.000	120.000		
Stort KBH-armatur m indbygget gobo-projektør	stk	3	75.000	225.000		
Master m gobo-projektør, i kryds	stk	6	55.000	330.000		
Social lysætning i sidegader	sum	1	355.000	355.000		
Belysning store træer, to uplight pr træ	stk	7	20.000	140.000		
Belysning små træer, to uplight pr træ	stk	6	20.000	120.000		
Belysning v læskærme og espalier	stk	11	10.000	110.000		
				1.400.000	1.200.000	2.100.000
900 Beplantning						
Egetræer	stk	9	10.000	90.000		
Paradisæbler	stk	14	3.000	42.000		
Slyngplanter	stk	10	100	1.000		
Blomster (pr kumme)	skt	6	2.000	12.000		
Alletræsmuld og jordbehandling	stk	23	1.000	23.000		
				170.000	150.000	300.000
1.000 Flytning af kunstværk						
Flytning, opbevaring i depo, genplacering	sum	1	100.000	100.000		
				100.000	0	200.000
anlægsudgifter i alt				7.655.500		
1.100 Andre og uforudseelige udgifter						
15 % af anlægsudgifter	%	15	8.842.105	1.153.318		
				1.150.000	1.000.000	2.500.000
Sum i alt ekskl. moms				10.045.500	6.850.000	14.500.000